

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Comitvm Par Genere, Potentia, Opibvs, Heroicaq. Virtvte
inclytum B. Godefridus, Vuestphalus, S. Romaricus,
Austrasius**

Serarius, Nikolaus

Mogvntiæ

Sancti Romarici Comititis Avstrasii Vita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37252

SANCTI ROMA-
RICI COMITIS AV-
STRASII VITA.
CAP. I.

*Sancti Romarici genus, & paren-
tes.*

E prænobili Sicambrorum
genere ortū duxit S. RO-
MARICVS, & quidem vt
existimat recentior eius
vitæ scriptor, è *Faramundi* Francorū
Regis posteritate. Ipsius parentes fu-
erunt non stirpe magis quam Chri-
stiana Catholicaque fide conspicui:
pater quidem *Romulphus*, magnus in
Theodeberti Austrasiorum Regis
aula Princeps; mater autem nomine
Romulis aut *Romulida*, quibus in Me-
tensi vrbe palatium, Ille pro insigni
G sua

MS. V. 2.
c. II.

sua in suum Regem fide, quoad li-
cuit ac potuit, contra illius & fratrem
& hostem Theodericum Burgun-
dionum Regem, fortiter depugna-
uit. Sed posteaquam, occulto Dei iu-
dicio, cruenta prope Tullum inter
hosce Reges pugna fuit, & Theoderico
cessit victoria; captus est, neq; multo
post à fratre occisus cum filiis duo-
bus *Theodebertus*. ideoq; nec Romul-
pho parcitur: sed ab eodem *Theode-
rico* interemptus, & eius penè omnes
in fiscum redactæ facultates, arces ac
prædia in quibus fuit terræ non parū
ad *Mosellæ* anis ripas, præsertim in ea
Iura seu *Vogesi* montis parte, per quam
fluere incipit ille *Aufoniano* versu
celeberrimus fluvius. vbi & castrum
habuit lidem Princeps in vno quo-
dam editissimo montis huius iugo.
Auendum vel *Auendunum*, alias *Ha-
bendum* & *Habendunum*, vulgari tum
lingua *Habsburg*, de quo postea sa-
pius. Sepultus vero fuit, vna cum de-
functâ tandem coniuge, *Romocurii*

M s. l. 2.

c. 3.

D de
Rosceres
stemm.

Loth. 10

p. 2886

l. 2. c. 4.

ib.

quod olim *Montfortium* ; vbi adhuc hodie vtriusque cernuntur ossa & monumentum.

C A P. II.

*S. Romarici nomen, forma, prima
ætas.*

MS. l.

c. 1. c.

li. 3. c. 1.

qui a

dit et

sigebe

rã Chi

debert

patren

Theod

berti

nũ. qu

regna

cepit e

no Dor

565. fil

deince

Vnde

Roma

ci assu

t italla

gust.

Romulphi & Romarici nomina *initium* videntur habere à gloria, quæ *Rhum*, aut *spacio*, quod *Raum* vocatur: *finem* vero, illud quidem ab auxilio, quod *hũff*, istud à potentia: vt sit *Romaricus loci* aut *gloriæ diues* ac *potens*. Et hic quidem forma traditur admodum eccellente, bonisque corporis viribus fuisse. Primis statim annis, vt Christianæ fidei præceptis erudiretur, Deique timore imbuere tur, operam dederunt parentes: & primam ferè ætatem in Australiæ Regum Childeberti ac Theodeberti, aula exegit. Quia vero ad huius fines venit aliquando Sanctus **CO**
LUMBANVS, eique pergratus

G 2 fuit

fuit, per occasionem istam factum ut
 cum Sancto isto ageret S. *Romaricus*,
 eiusque doctrina & exemplo ad per-
 fectioris vitæ studium valde inflam-
 maretur. Accedebat, quod maxima
 ei cum S. *Arnulpho* familiaritas ac ne-
 cessitudo intercederet, ab eoque ad
 maiorem Dei cultum excitaretur
 plurimum, sic ut quodam tempore
 ipsis pænè decretum esset, ad Lirinē-
 se B. *Honorati* monasterium sese con-
 ferre, ibidemque religiosam sectari
 disciplinam. Sed vtrumque ad alia
 quædam destinarat Deus.

CAP. III.

*S. Romarici in paupertate ac iniuriis
 tolerantia, & ad pristinas
 fortunas resti-
 tutio.*

THeoderici Regi tyrannide, or-
 batus S. *Romaricus* & parente, &
 fortunarum parte longe maxima, te-
 nuio-

nuiorem iam *Metis* domi suæ vitam
degebat; eique tunc visum *Brunechil-*
di Reginæ, quæ Regis auia erat, plu-
rimumque apud ipsum poterat, sup-
plicare, vt in pristinas restitueretur
possessionses. Sed eius preces ferox
aspernata est mulier, cui etiam astitit-
se tunc dicitur parum mitis episco- *MS. l. 2*
pus, *Aridius* nomine, qui non modo
non iuuerit supplicem, sed impedi-
rit etiam, eiq; in faciem nimia cum i-
ra pedem impegit. Ab hominibus
igitur tanta cum iniuria repulsus *Ro-*
maricus ad Deum, pauperum & affli-
ctorum vindicem ac patrem sese cõ-
uertit: & ad *Metensem S. Martini* æ-
dem sacrã profectus, beatissimi hu-
ius Antistitis preces ac patrocinium
magno pietatis sensu obsecrauit. Nec
frustra. Nam cum *Theodericum* il-
lum nepotem suum veneno, vt à ple-
risq; scriptum, sustulisset *Brunechil-*
dis, scelerumque premente consci-
tia extimesceret omnia, eorum, qui
vel propter potentiam, vel propter

genus, aliaue ornamenta eminebant, animos instituit captare, ipsique Romarico ademptam reddere paternam hæreditatem. Sicque deinceps Palatii Comes in Clotarij secundi, & huius filij Dagoberti aula fuit.

CAP. IV.

De S. Romarici coniugio, prole, & nouo religiosa vitæ proposito ac occasione.

48.1.2.
1. **V**Xorem profapia opulentiaque non imparem, sed cuius ignoratur nomen, duxit Romaricus, & ex ea filias suscepit tres *Aselbergam, Adalsundim, & Segebergam*, quæ ob formam & corporis animique candorem & claritatem *Clara* etiam dicta. Pie, castæque ac sancte institui omnes curauit, adeo vt posteriores duæ suam Deo consecrarint virginitatem, prout inferius dicetur. Prima verò *Aselberga*, præter piam parentis voluntate.

luntatem, sancto castitatis proposito
coniugium prætulit. Accidit vero,
vt Sancti *Columbani* in *Luxouienſi*
Monasterio ſucceſſor, magnæ virtu-
tis ac zeli vir *B. Eufthachius* (aliàs *Euf-
ſtathius*) è ſanctæ illius diſciplinæ a-
lumnis, qui infra ſexcentos vixerant,
nonnullos doctrina, zelo, ac virtu-
te præſtantes ea in loca, vbi vel ido-
lorum adhuc vigeſbat ſuperſtitio, vel
minor Chriſtianæ pietatis ac perfe-
ctionis cura videbatur, ablegaret,
vt Apoſtolorum inſtar, diuini verbi
ſemen ſpargerent, idolorum cultum
omnem euerterent, Chriſtianæ ſan-
ctitatis ignem accèderent. Hos inter
fuit *B. Amatus*, qui *Metas* cum ve-
niſſet, à *S. Romarico* benigniſſime hi-
lariffimeque acceptus, priſtinam in
eo perfectioris vitæ flammam arden-
tibus piſſque ſermonibus renouauit,
die præfertim quodam, cum ab il-
lo rogatus fuiſſet, vt ſuper menſa,
dum cibo reficeretur corpus, aliquid
quo & paſceretur animus, diceret. Ille

H 4 vero

vero mensam videns aureis, argenteisque lancibus & poculis onustam, occasionem exinde accepit, ut de fluxa horum, similiumque bonorum natura & inconstantia differeret. Qui eorum, aiebat possessores sunt, ij sæpissime illorum non tam Domini, quam serui sunt. Vere autem Domini sunt, qui iis ad summi eternique Domini voluntatem ac nutum, ad animorum suorum utilitatem ac salutem bene utuntur. Et cum ista in rem plura differuisset, ita sermonem clauderebat, ut sapientissimum & quodammodo felicem monstraret, qui

19. Domini vocem audiret: *Si vis perfectus esse, vade & vende quæ habes, & da pauperibus, & habebis thesaurum in celo:* Commouerunt hæc & similia valde omnium, qui ad bonum semen terra
13. bona erant, sed imprimis Romarici Principis animum, in quo vetus ille religionis amor ac desiderium, quo flagrarat adolescentior, inflammari rursus ac reuiuiscere cœpit ilico.

CAP.

CAP. V.

*Quomodo suas res aliquo modo com-
posuerit: & cum suorum vel
familiarium vel famu-
lorum pluribus cœ-
nobiū inierit.*

SED antequam Vale huic sæculo ^{MS. l. 3}
posset facere, omnium quas relin- ^{c. 1.}
quere statuebat, rerum componen-
da fuit ratio. Itaque suum filiabus a-
nimum exposuit, & quas ad perpe-
tue virginitatis custodiam iam pri-
dem magnopere hortatus erat, si-
mulque possessionum suarum, quo-
ad eas, quibus videretur, tribueret,
administrationem amicorum bonis
fidisque commendauit. Sed vniuer-
se omnes ad humanarum rerum cō-
temptionem, idemque secum vitæ
suscipiendum genus inuitabat, sic vt
è familiaribus ac famulis fuerint cir-
citer triginta, qui præeuntem se-
qui

G 5 qui

qui Dominum, cœnobiticamque
 cum eo complecti vitam statuerint.
 Qua ipsorum voluntate admodum
 letatus & cæteros præmiis quidem
 pro fideli hæctenus præstito obsequio
 maximis affectit, quosdam etiam li-
 bertate donauit. Hos vero XXX. ad
 cœnobium, quasi suos iam in via Do-
 mini socios ac fratres, ducere voluit.
 Ipse igitur, die præfinito, cum istis om-
 nibus, & duce ac Magistro suo *A-*
mato, in viam se dedit: ad Luxouien-
 se Monasterium adiit: se, suosque istos
Eustachio Abbati obtulit, magnopere
 rogans, vt ad sanctum illum, qui ab
 eo in omni sanctitate ac innocentia
 regebatur, cœtum aggregaretur, om-
 ne officium, obediẽtiamq;
 religiosam ex animo pol-
 licens. Et vero im-
 petrauit.

(:)

CAP.

CAP. VI.

*Quemadmodum in cœnobitica vita
se se exercuerit Romaricus.*

In ito religiosæ vitæ statu, omnem *MS. l. 3*
 in eo curam studiumque colloca- *c. 1.*
 bat Romaricus, vt in omni erga De-
 um & homines charitate, quæ vera *Rom 13*
 Christianæ vitæ perfectio est, pro- *1. Corin*
 gressus faceret maximos, huiusque *13 & 14*
 rei causa in precibus, diuinarumq; re-
 rum meditationibus erat plurimus:
 sed præcipue obedientiâ, animiq; de-
 missionem sectabatur: ita vt se iis,
 quibus in sæculo famulis quondam
 vsus erat, sponte subiiceret: eaque li-
 benter, quæ viliora & contemptiora
 videbantur opera susciperet omnia
 Manuum ei opus fere fuit, hor-
 tum fodere, irrigare, aliâ-
 que omni curâ co-
 lere.

CAP.

Quomodo castrum suum Auendunense in Monasterium vertit, pluresque circumcirca erexerit parthenonas.

15.13.
1. **D**Vm in Luxouienſi cœnobio, vita, quam dixi rationem teneret, agitabat ſubinde animo, quemadmodum ad DEI gloriam & cultum bona, quæ in ſæculo multa olim ac magna poſſederat, conuerteret. Succurrit autem ea ipſi cogitatio, vt ad perfectionis ſtudium, ſanctæque caſtitatis obſervationem quamplurimos & quamplurimas traduceret: hiſque, in fundis prædiſque ſuis, oratoria, domos, & quæ ad victum, veſtitumque futura erant neceſſaria omnia conſtitueret. Beati ergo *Euſtachi* Abbatis bonâ venia, cum ab eo etiam *B. Amatum* Magiſtrum, ſpiritalemque Patrem ſuum itineris, operiſque totius ſocium, directorem, & mode-

moderatozem impetrasset, in vicinā
 Luxouienſi Monasterio Vogefianam
 ditionem ſuam profectus eſt, & ar-
 cem, quam in præcelſo montis iugo
 habebat Auendunenſem, quæ idolis
 quondam & Principum venationi-
 bus ſeruiert, Deo dicare, viroꝝ-
 que, qui è Sancti *Columbani* discipli-
 na colere illum vellent, ſedem ac
 monaſterium facere decreuit: ſimi-
 liter que virginibus, quæ ſuum cœle-
 ſti ſponſo pudorem conſecrarent,
 parthenonas excitare. In his autem
 excitandis ſacrum quoddam ſecutus
 myſterium eſt. Nam in montis cacu-
 mine templum & oratoriola varia
 condidit: circum vero montis radicē
 cœnobiola ſeptem in quibus ſingulis
 eſſent ſanctimoniales XII. Nam ſeptē
 Apocalypſeos S. Ioannis Eccleſias,
 ſeptemque candelabra, ſeptem ſtellas
 ſeptemque Angelos conſiderabat.
 Rurſumque, XII. Apoſtoloſ XII. por-
 tas Hieruſalem cœleſtis, XII. tribuſ I-
 ſrael, vt quemadmodū ab his omni-
 bus

MS. li 3.

c. 3

Apoc. I.

et ſeq.

110 ROMARICI COMITIS

bus in vna sancta fide, spe & charitate laudatur Deus, sic, ab omnibus hisce sacris fieret & dibus: Et quando vel matutinæ, vel alius alicuius precis in montis cacumine signum daretur, illico subdita cœnobiola omnia diuinam maiestatem dilaudare ac obsecrare inciperent, sicque mons totus diuinis personaret, ac veluti Sinai fumaret laudibus. Nam & si duæ, quarum vertex vnam, alteram S. Amati rupes tenebat, Ecclesiæ hisce subditis septem coniungantur, nouem veluti Angelorum chori erant, qui sine fine Deum concelebrant, ac dicunt SANC TVS, SANC TVS, SANC TVS. Ideo enim & à vicinis populis olim vocabatur locus hic Neuntliche id est, nouem ecclesiæ. Hodie vna vero illis vulgari lingua vocatur idem mons, *Le saint mont,* id est, sanctus mons.

Exod. 19

Isai. 6.

CAP. VIII.

Adductæ cælesti Regi virgines multa per S. Romaricum.

Percrebuit verò confestim longe Ms. l.
 ac latè cœpti tanti fama, & præter c. 2.
 viros, qui Monasticen adamarunt,
 complures ex ipsa etiam Sancti vel
 stirpe vel aula; plurimæ ad S. *Roma-*
ricum è splendidis nobilibusque fa-
 miliis virgines venerunt. Omnium
 tamen primæ duæ ipsius Sancti filix,
 quas virginitatis tetigerat, vt antea
 dictum est, illibatae amor, & ex ea-
 dem cognatione alix, inter quas ex cap. 4.
 celluit Sancti ipsius neptis *Gebetru-*
dis, sicuti & in virorum cœtu hu-
 ius frater *Adolphus*. Nam cum pri-
 ma, vt ibidem tactum, è Sancti fi-
 liabus matrimonium delegisset, nu-
 pfit nobilissimo splendidissimoque
 quidam è *Steambrorum* gente, cui
Babylinus nomen. Eo ex matrimonio
 natæ duę ples, quas marito annuete,
 milit

misit patri filia, vt sanctè ab eo edu-
 carentur, & Deo, si videretur, in lo-
 cum, quem ipsa olim respuisset; con-
 secrarentur. Omnibus vero tam vi-
 ris quam virginibus præerat exem-
 plo, totiusque operis molitione ac di-
 gnitate *Romaricus*: sed sacerdotali au-
 thoritate *S. Amatus*, cuius consilio &
 nutu agebat *Romaricus* omnia: & ab
 iis, virginibus omnibus præposita
 pia, prudens & grauis fœmina *Macte-
 fledis*, Abbatissa prima, cuius, post bi-
 ennium, morientis anima in cœlum
 visa, stellæ instar, euolare, ipsique in
 eodem munere successit filiarum
Romarici altera, *Segeberga* seu *Clara*,
 quæ & *Cæcilia* in M. S. interdum vo-
 catur, nescio an ob cœcitatem, quam
 ob assiduas in precibus lachrymas
 incurrisse ibidem scribitur. Post hanc
 vero Abbatissa tertia fuit *Gebe-
 trudis*, de qua paulo ante
 Sancti neptis.

(:)

CAP.

C A P. I X.

Et bonis ac possessionibus suis quantum excitato à se Monasterio dederit S. Romaricus.

MVltæ Romarico in Gallia possessiones & in Lotharingia vtraque, inferiore nimirum seu antiqua, quæ vel Mosellanici ducatus erat, vel eius certè pars non exigua; & in superiore seu hodierna tribuuntur. Et harum, quidem possessionum magnam partem, quæ Voségi montibus ad primos fluuij Mosellæ cursus continetur, suis istis coenobiis attribuit, ita ut in eo tractu, qui *Vauldaio* aut *Vaulx de Ju* dicitur hodie, id est, *Vallis Iura*, inueniri dicantur duo & quinquaginta *banna* seu communitates, quæ *Auendunensi Dei domui* assignatæ, præter opes ac redditus, qui aliis etiam ex locis additi. Cum verò, sanctæ quietæque solitudinis desiderio, *Meton-*

M. S. L.

2. C. 4.

In Vit

S. Ar-

n. lib.

10. 4.

H sem

114 ROMARICI COMITIS

fem Episcopatum deseruisset S. Arnolphus, ei aptum in Vogesana eremo locum apparauit Romaricus: qui & morienti illi adfuit, mortuoque parentauit honorificè. Dixerat verò moriens Romarico: *Bone vir, & Deo amabilis, ora CHRISTVM pro me. Iam enim adest dies, in quo Iudici meo presentabor.*

CAP. X.

De S. Romarici lapsu, in quem schismatici eiusdem fraude impulsus fuerat.

Sancti sunt, qui vel innocenter ac sanctè vita sua tota vixerunt, vel certè ad sanctitatem per poenitentiam redierunt, in eaque diem clauserunt extremum. Et ad hoc posterius genus sancti pertinent *Amatus & Romaricus*. Agrestius enim quidam, olim Theoderici Regis notarius, post in Luxouienti cœnobio Monachus,

chus, tandem verò etiam schismaticus; asceticas D. Columbanì regulas ac instituta vehementer accusare, passimque criminari cœpit, sic ut Episcoporum eam ob rem Synodus *Matiscone* fuerit. Sed in ea ille vanitatis à *S. Eustachio*, de quo supra, conuictus, & ad Dei tribunal inuitatus, respicientiam tum simulauit: sed in cœpta aduersus *S. Columbanì* disciplinam calumnia perrexit, & omnium quos potuit, insigni versutia, & nonnulla qua pollebat, linguæ volubilitate sollicitauit animos, nonnullosque decepit, & in his fuere *Amatus* & *Romarius*: quod totum eius, qui temporibus turbis- que istis vixit, scriptoris valde boni, lonæ verbis operæ pretium est referre: *Agræstius*, inquit, *interim manifestam resaniam metu verecundiæ continuit, nō tamen à malis penitus recessit. Cœpit namque postea tentare monasteria, & sub specie discipuli, precium proditionis taxare. Venit ad quendam virum*

H 2 vena-

venerabilem Romaricum, qui prima nobilitatis fuerat apud Theodebertum Regem, porro beati Columbani exemplo & Eustachij prædicatione permotus, in Luxoviensi cœnobio monasticis institutis se subdiderat. Cum autem diu sub regulari tenore vitam ageret, post, Eustachio annuente, puellarum monasterium in fundo suo extruxit, in quo etiam regulam beati Columbani custodiendam indidit. Cumque iam multa religione polleteret, ad eum Agrestius pergit, sese subditum atque obedientem simulat, simulque Amatam, quem ibi Eustachius ob imbuendam regulam præfecerat, mollibus suggestionibus tentat. Eo namque tempore pro quibusdam rebus neglectis tam Amatus quam Romaricus, ab Eustachio obiurgati fuerant. Lesos ergo ut sensit, ut facilius exasperatas mentes suis assertionibus iungeret, quibusdam adhibitis stimulis id paulatim nitebatur, ut venenata verba sane mentes reciperent, & sic in contemptum regulæ B. Columbani, propriam vesaniam propagaret. Proh dolor, exitiabili suasionem ac

letifera suggestione insanus ille, sana maculavit. Nam abiectis institutis pristinis, rudibus plebem doctrinis instruere illi conati sunt: & educto iam antè, iuxta B. Iob, colubro tortuoso, manu obstetricante diuina, rursus Zelum inuidiæ admittere non metuunt. Deinde ad Burgundosforam dirigit iter Agrestius, vt eam quoque suis stimulationibus, si posset, macularet. At Christi virgo eum non fœmineo more, sed virili plane responsione confudit: Num tu, inquit, confutator veritatis & novorum introductor argumentorum, ea causa huc venisti, vt veneno tuo dulcia mella misceres, & vitalia alimenta letali amaritudine commutares? Illis tu derrabis, quorum ego virtutes experta agnoui, quorum doctrinã salubrem recepi, ex quorum eruditione multos cœlestia regna penetrasse comperi? Meminisse te velim illius Esaie: Væ qui dicit malum bonum, & bonum malum. Accelera, & prorsus ab hac vefania festinus recede. Confutatus ille his CHRISTI famula responsis, rursus ad Romaricum & Amatium repedit, vt

Iob 26.

Isa. 5.

ob in-
 linatio.
 rem ad
 schisma
 ra &
 dissensio
 nes mul-
 tplex a
 deo & in-
 lecta.

ceptam deceptionis rugam foueat & con-
 trahat. Sed non defuit ultio diuina. Cum
 enim ad hoc iam omnes adspirarent, vt
 contempti pristinorum documentorum
 subscriberent, & assensores se præberent:
 primum lupi rabie exagitati, duos ex
 huius assertionis fautoribus, per intem-
 pestam noctem intra septa irrumpentes,
 morsibus laniant, atque ipsos quoque
 rabie comprehensos, miserabiliter mor-
 ti tradiderunt. Alium quendam Pla-
 reium, qui ad hunc discordiæ fomitem
 vehementer adspirabat, demoniacus fu-
 ror persuasit, atque ignobiliter neci de-
 dit. Nam propria manu ipse se laqueo
 suspendit. Sed cum hæc ultio nondum
 corrigeret delinquentes, protinus ma-
 ior secuta est. Nam subito fulgur la-
 psum è cælo magno fragore percutit lo-
 cum, Ecclesiam peruagatur, tegumen-
 ta subuertit, plebem vrit & exanimat,
 scilicet vt præsens correctio illi, que ni-
 mia simplicitate præueniente, callidi-
 tate euersa, ignaue persuasioni assen-
 sum præbuerat, monstraret futuram
 debe-

debere iram fugere. Mortui ad præsens sunt vsque ad viginti. Deinde metu percussos paulatim mors rapuit, vt ex ea vltione vt aiunt, amplius quam quinquaginta extincti sint: autore quidem criminis ad pœnitentiam reseruato, vt si agnoscat & redeat, procul dubio sanitatem recipiat. Nullum etenim Dominus perire desiderat, sed semper, quamuis grauibus delictis obrutum, vt per pœnitentiæ fomenta respiscat, expectat. Sed cum ille sæpius sibi datum pœnitentiæ locum non agnosceret, vt B. Eustachij sententia, ad diuinum iudicium ipsam vocantis, præualeret, ante triginta dierum circulum, priusquam ventis anni meta compleretur, à seruo suo, quem ipse redemerat, securi percussus, interiit. Occasio criminis dicebatur, vxoris permixtio. Quod quamuis multi dixerint, & pro vero asserere voluerint, nostrum tamen affirmare non est. Cuncta enim, iuxta Salomonem, adducet Deus in iudicium pro omni errato, siue bonum, siue malum:

& secundum Apostolorum; Vniuscuius-
 que opus quale sit, ignis probabit. Hoc ta-
 men nobis dicendum est, iustam eum sen-
 tentiam diuini iudicij ferire non distulisse,
 vt & assentatores siue asseclas eius ces-
 sare à lacerationibus famulorum Dei ad-
 moneret, & ille per contumaciam admis-
 sa scelera merita ultione lueret. Codex
 tamen M. S. totius quidem funestæ
 huius narrationis mentionem nul-
 lum facit, sed pœnitentia ductū Agre-
 stium significat, cum eum innocentem
 occisum, ideoque & martyrem dicit,
 cuius corpus in sancto adhuc monte
 quiescat.

4. S. l.
 c. l.

C A P. X I.

*De S. Romarici per pœnitentiam re-
 surrectu, sacerdotio, & profe-
 ctione Romana.*

Sed quicquid de Agrestij resipif-
 scentia fit: resipuerunt certè ac pœ-
 nitentiam egerunt *Amatus & Roma-
 ricus*. Noluit enim Dominus, quos ad
 tam

ram bonum Euangelij sui odorem,
 tantam Christianæ perfectionis lu-
 cem, tam multorum salutem excita-
 rat, aliena vero nequitia & improbi-
 tas circumuenerat, deserere: sed eos, *Matti*
 vt S. Petrum itidem prolapsum, mi- *26.*
 sericordiæ suæ oculis clementer a-
 spexit, saniolemque iis mentem inie-
 cit. Pergit enim laudatus auctor lo-
 nas, & inquit: *Amatus vero & Romari-*
cus venerabilis Eustachii veniam postu- *Sur. sa*
lantes, recepti sunt, & submoto dissidio, *mota*
eius fruuntur gratia. Sicque Diaboli *fidia.*
 occursum infidiis, qui tam præclara
 cœpta impiè disturbare ac penitus e-
 uertere sperarat. Nunquid, ait Pro- *Pf. 40*
 pheta, qui dormit, non adiciet, vt resur-
 gat? Sapienter ac benignè admodum
 fecit Dominus, cum nobis adeo in-
 firmis, & ad casum pronis non inno-
 centiæ tantum, ac summæ, perfectæ-
 que virtutis, sed pœnitentiæ item &
 correctionis exempla suis in sanctis
 procurauit. Certè in S. *Amati* vita ve-
 tus auctor apud Surium Tomo 5.

H 5 die

die 13. Septembris, de poenitentia, quos fecit Sāctus hic, & ad eius tāquā Magistri sui exēplum, ipse, ut opinari est; S. Romaricus; fructibus narrat sic: Post paucos dies coram fratribus culpas suas, quas se admisisse meminit, voce publica confessus est, in cilicio & cinere prostratus. Cum igitur in ea esset poenitentia, incommoda corporis affectus valetudine, perpetuo cruciabatur dolore. Sed ille sciens tempus adesse, quo ipsius peccata purgarentur, in illis doloribus mirifice exultabat. Iam annum in eo cilicio & cinere egerat, die ac nocte iugiter precibus vacans, cum prae nimio membrorum cruciatu, cute & carnibus exesis, nuda ossa paterent. Interim ille nihilominus cum lacrymis semper Domino loquebatur. Cum autem finem adesse sentiret, cuidam fratri ait: Affer epistolam Leonis Papae, quam ille ad S. Flavianum scripsit, in qua Catholicae fidei plenissima ratio continetur. Allata est epistola, & cum illi legeretur, ita dixit: Sic credo, ō TRINITAS ineffabilis: ita confiteor Deo omni-

P. 206.
13.

omnipotens: ita de te sentio, Fili Dei CHRI-
 STE IESV: sic de te intelligo, SPIRI-
 TVS SANCTE, æterne DEVS: atque
 ita vnum DEVM in TRINITATE, tri-
 numque in vnitae consiteor. Cum autem
 summa esset humilitate præditus, indi-
 gnus se putavit, qui intra Ecclesiæ septa
 sepeliretur. Iussit igitur fodi sibi sepul- *M. S.*
 chrum in ipso aditu basilicæ matris Dei, *l. c. 4*
 & hoc epitaphium, quod ipse composuit,
 ei imponi: Omnis homo Dei, qui in hunc
 locum sanctum ad orandum introieris, si
 merueris obtinere, quæ postulas, pro ani-
 ma Amati pœnitentis hic sepulti, Domi-
 ni misericordiam deprecari digneris: vt
 siquid mea paruitas de meis peccatis ob-
 tinere non potuit tepidè pœnitendo, ob-
 tineat vestra tantorum charitas, se-
 dule Domini misericordiam deprecando.
 Post Beati vero Amati mortem, *M. S.*
 quæ 13. Septembris memoratur, ad *3 c. 6*
 sacerdotalem capeffendum ordinè,
 què demisso hætenus animo renue- *ibid.*
 rat, progressus est Romaricus, & postea, *l. 4 c.*
 vt

vt se suaque omnia sanctæ Apostolicæ sedi subiiceret, eiusdemque patrocínio ac tutelæ suum istud cœnobium, amplissimasque ipsi abs se datas possessiones ac redditus committeret, *Romam* profectus est.

CAP. XII.

De morte S. Romarici.

1. S. l.
c. 7.

1. S. l.
c. 2. l.
c. 5.

Post varios in Domini cultu labores, ætate admodum iam grandis, plenusque dierum, feбри correptus est, cumque ea magis ac magis intenderetur, suos quos spiritu pepererat filios, filiasque omnes ad pietatis, perfectionisque amorem, accuratam religiosæ vitæ normam, in eaque perseverantiam cohortatus, *Eucharistie* SS. Sacramentum accepit, & die quidem Dominica, quæ vt Martyrologia significât, vel erat dies VIII. Decembris, vel ei certè proxima; è corpore lætus ad eum abiit, qui pro tantis relictis opibus, honore ac dignitate

SAN-

tanta contempta, centuplum ei promiserat, relicto successore, qui Luxovij Monasticen didicerat optimè, *Mar 1*
Adelphio nepote, qui & ipse post triennium mortuus est, die II. Septembris in eodem Luxovienfi monasterio, cum eò iam æger, pietatis causa iisset. Ac primo quidem in B. Virginis oratorio cum S. Amato sepultus Romaricus: Deinde in magnificum S. Petri templum, quod ultra Mosellam hodie visitur, translatus fuit. Cum enim barbara & ingens *Hunorum* multitudo partes eas, vti & alias complures depopularetur, in sancti quoque *Romarici* cœnobia tam virorum quam virginum deservit admodum. Sed postea consilio & prudētia *Theodorici* Syndici, liberalitate verò ac munificentia *Ludouici tertij* per amplum vnum, quo virgines simul omnes caperentur, ultra Mosellam augusto cum templo, quod S. Petri dicitur, exstructum fuit cœnobium: & in hoc religiose translata simul

M. S.
 an. D.
 904.

M. S.
 4. c. 4.

At 87
 regua
 bat.

Sanctorum *Romarici, Amati, & Adelphi*
 reliquiarum die 17. Maij sub annum Do-
 mini 910. presentē Tullensi Episcopo
Drogone, & postea rursus, maiore
 adhuc auctoritate, iidem in Diuorū
 catalogum relati, & honore sanctis
 debito affecti per *Leonem IX.* Pontifi-
 cem, cum *Tullum* venisset, & *Vdonem*
 Tullensis Ecclesie primicerium eam
 ad rem in cœnobium istud misisset.
 Et ex eo tempore per varias rerum
 temporumque vicissitudines mansit
 ad hodiernum vsq; diem antiquita-
 te, virginumque nobilium frequen-
 tia & insigni opulentia inclytum il-
 lud cœnobium, opido auctum & cin-
 ctum, quod à Sancto ipso, *Romarici-
 mans* appellatur, cui per eiusdem san-
 cti, eiusdemque Magistri *S. Amati*, &
 Nepotis *B. Adelphi* preces, sancta &
 fausta precor à Deo omnia.

G. P. F. S. S.

Amen.

NO-

NOTATIONES
INS. ROMARICI VITAM.

In Caput I.

ATemporum illorum scri-
ptore Iona in S. Eusta-
chij vita c. 5. dicitur S. Ro-
maricus *primæ apud Theo-*
debertum Austrasiorum Regem nobili-
tatis. In vita S. Amati p. 205. cap. 8. a-
pud Surium tom. 5. die 13. Sept. *Vir*
nobilis in palatio, & in populo honora-
tus Romaricus. Sed cum multorum è
Theodeberti Theodericique regnis
Principum fiat in Aimoino lib. 3. à
cap. 83. ad finem vsque mentio, nul-
la tamen aut *Romulphi* aut *Romarici*
est. In Domino de Rosieres tomo 5.
stemmatum Lotharingiæ p. 288. vo-
catur *Auendi Comes.* In Turonensi lib.
9. cap. 30. *Romulfus est palatij Comes a-*
pud nominatorum iam Regum pa-
træm Childebertum, & lib. 10. cap. 19.
Lupi Campanensis Ducis, de quo lib. 7.
epi-

epist. 7. & sequentibus Venantius; *fi-
lius* sed si iste idem cum priore illo
fuit, certè à nostro diuersus est, quia
ibidem, cum iam presbyterij honore
preditus esset, Aegidio Rhemensi Archie-
piscopo successit. qui apud Venantium
lib. 3. cap. 18. Igidius vocatur & apud
eundem lib. 10. ca. 16. Romulphus Rai-
nulfus legitur. Romulida vero seu Ro-
milda fuit iisdem temporibus alia
Gisulphi Longobardorum Ducis cõ-
iunx, quæ impudica ipsa pudicissimas
filias habuit, vt est apud Aimonium
lib. 4. c. 5. è quo etiam lib. 3. ca. 86. in-
telligitur, quod lib. 2. cap. 3. ait M. S.
Brunichildem Romulphi consilio è Theo-
deberti regni expulsam: & cur eadem
solicitante idem postea sit à Theode-
rico interemptus, ita vt in eorum
numero Ducum sit, quorum innu-
merabiles strages, decemque Regum
neces obiecit illi iam captæ apud eũ-
dem Aimonium lib. 4. c. 1. Clotharius
Rex, Theoderici, ideoque & Theo-
deberti successor. De Tullensi vero in-

ter hosce fratres *prælio* multi, vt ipse
 Aimoinus l. 3. c. 96. dicens in vtriusq;
 regni anno 17. accidisse, A do in Chrō.
 p. 187. Moguntiacorum liber 2. ca. 18.
 Ionas in S. Colūb c. 30. Filij Theodeberti
 nominantur à M. S. lib. 2. c. 4. *Sigebertus*,
Guntrannus, *Lotharius*. è quibus
 duo posteriores Metis occisi. Effugisse
 dicitur primus Sigebertus, qui in
 Germania moratus est, Clotarij ve-
 ro ac Dagoberti concessu, Basileam,
 Constantiam, aliaque loca tenuit. è
 quo filius Theodebertus seu Otber-
 tus, è quo *Comites Habspurgenses*, de
 quibus paulo post.

Vogesi] apud Aimoinum sæpe *Vog-*
segus, apud Turonensem lib. 10. c. 10.
Vofacus, in S. Arnulphi vita *Vogafus* &
Vofagus; vt etiam apud Venantium
 lib. 7. epist. 4. Ionam in S. Columbæ
 vita c. 6. hodie *Vofge*, & montis eius
 incolæ, accolæque *les Vosgiens*, *Vofe-*
gani aut *Vogefates*. Grammatici cer-
 tant de his *Luçani* lib. 1. versibus.

*Castraque Vogesi curuam super ardua
ripam*

*Pugnaces pictis cohibebant Lingones
armis.*

Mosella.] Eius fluij Poeticum hym-
num cecinit nuper Gallicè D. Geor-
gius Aulbery Caroli III. Lotharin-
giæ Ducis Secretarius: sed Latinè iam
olim Ausonius edyllio 10. Venantius
Fortunatus lib. 3. epist. 10. l. 7. epist. 4.
& 12. lib. 10. epist. 12. qui fere *Musellam*
scribit, & nominis originem ducunt
ab Hebræo fonte quidam: sed litte-
rato tantum, vti quidem reor, ioco
qui & lepidior forte fuisset, si ob Vo-
gesi rupes, addidissent petrâ Hebræis
dici *sela*; & *Moyesen* Philoni ac Iosepho
dictum videri à *mos* vel *mo*, id est, a-
qua. Το γὰρ ὕδωρ, μὲν οἱ Αἰγύπτιοι καλεῖται.
ait iste li. 2. Archæol. c. 5. & li. 1. contra
Apionem. Quin & hodie Tartari qui-
dam vocantur *Mogli* vel *Mongli*, id est,
aquatici, vt in Pandectæ ait Leuncla-
uius p. 200. & Leodienses *Moy* dicunt,
quem alij *moilly*, id est, madidum.

Eun-

Eundē fluvium esse Obrincum ostendi
lib 1. Moguntiacorum cap. 13. idemq;
postea in Io. Piemontani manuscri-
pto li. 3. de Trithemij laudibus reperi.

Habsburg] ita M. S. libr. 2. c. 4. vbi ab
isto castro & nomen & similitudinem
arcis illius, quæ ab Theodeberti alias
Otberti posteris prope Rünigsfeldam
ædificata, ductam refert, indeque (li-
cet videatur nō nihil dissentire stem-
matum Lotharingæ Auctor tomo 5.
p. 289.) *Habsburgenses Comites*: è qui-
bus per *Rudolphum primum* hodierna
præcelsæ Austriacæ Imperatoris do-
mus nobilitas. Nam *dunum*, quod ar-
cibus, vrbibusque multis tributum
(vt *Augustodunum*, *Lugdunum*, *Se-
dunum*, *Viridunum*) *tumulum* aut
montem olim significavit, prot fe-
rè apud Græcos ita vt sit aut *berg*
ut *burg*. Nam in tumulis & monti-
bus *Burgi*. de quibus *Orosius* l. 7. c. 32.
& ego in *S. Kiliani* notis c. 7. Prior ve-
ro *Auenduni* aut *Habenduni* pars fre-
quenter, & maxima l. 2. c. 4. in M. 5.

I 2 duci-

Vnde
habsp.
gensu
Comi
tum,
Imper
torum
Archi
ducum
que A
striae
rum f
milia.
Dunu
quid.

ducitur ab Amberto, vel Ambrone
 Clodouei II. filio. Sed quid si eadem
 ei origo, quæ *Auenno* vrbi de qua Tu-
 ronensis? Quid si ab *Habichy* id est, ac-
 cipitre, vel quia arx in montis apice
 tam alta, vt vix videatur altius vola-
 re posse accipiter, vel quia *Vogesus*
 mons, & castrum illud ad venationes
 commodissimum. Illæ siquidem Re-
 gibus & Imperatoribus illic frequen-
 tes, vt ostendit lib. 10. c. 10. Turonen-
 sis, *Aimoinus* lib. 4. c. 8. & 109. Ve-
 nantius lib. 7. epist. 4. *Ardennæ*, an *Vo-*
sagi, *cerui*, *capra*, *helicis*, *vrſi* *cade* *sagitti-*
ferâ *sylua* *fragore* *tonat*? *Accipitrum*
 autem ad venandum vsus, nemini
 ferè ignotus. Vnde *Guntchramnus*
 ille *Boso* apud *Turonensem* lib. 5. c.
 14. *Meroueo*. *Veniant equi nostri. & ac-*
ceptis accipitribus cum canibus exercea-
mur venatione.

IN CAPVT. II.

Romaricus interdum *Rumericus*
 scribitur, vt apud *Aimoinum* lib.

4.c.19. *Rumerici Castellū. Multa in ri-*
cus aut richus olim defierunt, definūt-
que nunc nomina, vt Amalaricus,
Bertricus, Childericus, Fridericus,
Henricus. Diues verò Germanis est
Retch/ Gallis riche/ Italis & Hispanis
rico aut Richo. De S. Arnulpho Aimoi-
nus l. 4. c. 1. Paulus Diaconus l. 6. c. 5.
Otho Frising. lib. 5. c. 9. Dagobertus ad-
modum puer, educatus à B. Arnulpho
maiore domus, qui postea Metensium E-
piscopus fuit. Martyrol. 16. die Augu-
sti, & Surius eodem die, Tomo 4. vbi
inter alia p. 724. sic: Per id tempus erat
in Regis Theodeberti ministerio Roma-
ricus, vir egregius, qui Arnulphi cognito
desiderio, sancto & familiari ei affectu
iungebatur. Itaque communicato inter se
consilio, iuxta præceptum Domini dicen-
tis Matt. 19. Vade, vende omnia & cæt. re-
licis omnibus ad Lirinense monasterium,
propter CHRISTVM, peregrè proficisci
statuunt. Sed hac in re, vtriusque deside-
rio Altissimi voluntas obstiit. Neque e-
nim fas esse censuit omnipotens Deus, vt

hi duo viri, qui postmodum, seu lampades
duæ fulserunt in seculo, sub medio occul-
tarentur.

I N C A P. III.

AD Brunichilden, eiusque nepo-
tes extant S. Gregorij epistolæ li.
5. epist. 15. 58. 59. de eaque Fortuna-
tus, maximè lib. 6. Ionas in S. Colūb.
c. 18. 19. 30. 31. Iste vero *Aridius*, Epi-
scopus fuit Lugdunensis, qui B. *Desi-*
derio Viennensi Episcopo exilij, mor-
tisque causa cum eadem Brunichil-
de, quæ ab illo de variis arguebatur
criminibus, extitit, vti ab Aimoino
scriptum libr. 3. cap. 89. 92. Adone in
Chron. p. 187. Martyrol. d. 23. Maij.
Et de eodem rursus Aridio Aimoi-
nus c. 93. l. 3. qui ab optimo illo valde
diuersus, de quo lib. 10. c. 29. Turo-
nensis. Vide & Venantiū li. 5. epig. 20.
Veneno] Aimonius l. 3. capit. 99. li-
cet Auentinus lib. 3. scribat: *Theoderi-*
cus dum Mediomatricum urbem ingredi-
tur, de caelo fulmine tactus interit, Ionas

l. 1. c. 31. Theodericus, diuinitus percussus,
inter flagrantis ignis incendia mortuus
est.

IN CAP. IIII.

A selbergam] Ipse Romaricus in suo
diplomate, quod apud Dominum de
Rosieres tomo 5. p. 288. est; vocat
primogenitam suam *Gerdrudem* Ab-
batissam, eiusque sororem *Claram*.
Vnde l. 4. ligni vite Arnoldus V Vion
p. 554. *Gertrudem* Romarici filiã, pri-
mam illius loci Abbatissam vocat.
Eustasius] Eius extat vita, prout antè
in cap. 1. significauit. Anniuersaria
memoria in Martyrol. die 29. Martij.
D. V. Velferus li. 4. rerũ Boicarũ p. 220.

B. *Amatus*.] E Gratianopolita-
na ciuitate, Romanaque nobilitate hic,
cum esset adhuc adolescens, à Patre, Au-
gennensi S. Mauricij cœnobio munus Deo
gratissimum oblatum est, inquit, ipsius a-
pud Surium loco citato vita c. 1. in
qua & eius iste ad S. Romaricum ad-
uentus, & sermo describitur c. 8. To-

mo 5. Surijs p. 205. & M. S. lib. 1. c. 2. & 3. vbi narratur, quod in eadem vita est, quem admodum illinc à B. Eustachio Luxouium postea traductus.

Super mensa.] Bonus iste mos, vt à secularibus ad pietatis sermones inuitentur religiosi: & hos isti vltro etiam quærant, oportuneque inferant. Sic Turonensis lib. 5. ca. 14. *Quadam,* ait, die ad conuiuium eius (Meroyei, qui Chilperici Regis filius) *accitus,* dum pariter sederemus, suppliciter petiit aliqua ad instructionem animæ legi. Atque vt vnà cum corpore suum etiam cibum fumeret animus, plurimum bonæ ad mensam lectioni tribuere semper sapientes. De S. Augustino Possidius cap. 22. *In ipsa,* inquit, *mensa magis lectionem vel disputationem, quam epulationem, potationemque diligebat.* Ipse verò Augustinus epist. 109. *Cum acceditis ad mensam, donec inde surgatis, quod vobis secundum consuetudinem legitur, sine tumultu & contentionibus audite. Nec solæ vobis fauces sumant cibum*

zio
er
nsa.

cibum, sed & aures percipient Dei verbum D. Hieronymi secundæ ad Marcellam epistolæ initium est hoc: Ambrosius, quo chartas, sumptus, notarios ministrante, tam innumerabiles libros vere Adamantius & Chalcenterus noster explicauit; in quadam epistola quam ad eundem de Athenis scripserat, refert, nunquam se cibum, Origene presente, sine lectione sumpsisse. Sic & sanctus egit Nicolaus, S. Benedictus c. 38. alij, de quib^o l. 4. Instit. c. 17. Cassian^o. Sic Esseni, de quibus Philo, & ego libr. 3. Trihæresij c. 16. nu. 25. Sic è Gentilibus etiam Plinius secundus Plinio altero epist. ad Marcum testante. Quid Imperator Carolus Magnus? Inter coenandum, ait Eginard. aut aliquod acroama, aut lectionem audiebat. Legebantur ei historia, & antiquorum Regū gesta. Delectabatur libris S. Augustini & c. Videatur Toletanum Concilium 3. c. & ex eo canon Pro reuerentia dist. 44. vbi sic: In omni sacerdotali conuiuio lectio diuinarū scripturarum misceatur. D. Bernardus ad

I 5 fratres

138. ROMARICI COMITIS
fratres de mōte Dei & in Apologia ad
Guilel. Turrecremata in S. Ben. Reg.
tract. 101.

IN CAP. VII.

Ex instinctu diuino B. Amatus vna cū
Romarico discipulo suo Monasterium pu-
ellarum condidit, ait S. Amati vita c. 8. &
de XII. Virginibus in VII. cœnobio-
lis c. 11. Otho autem Frisingensis li. 5.
c. 7. S. Columbanus Discipulus, clarissimi re-
gni CHRISTI ciues fuere Leodegarius,
qui postea Antisiodorensis regens Eccle-
siam martyrio coronatur: Romaricus, qui
in monte, qui ex nomine suo mons Roma-
rici dicitur, sanctimonialium nobile fū-
dauit cœnobium: & Gallus, qui in Sueuia
in territorio Constantiensi resedit. De iis-
dem li. 3. Auentinus. Theodopertus ho-
norifice Columbanum cum sociis Roma-
rico, Gallo & Leodegario excipit: ipsis in
regno suo, quamcumque optant sedem of-
fert. Et postea Columbanus & socij Mo-
guntiacum concedunt expectaturi euen-
tum Martis. Ibi pro Theodoperto depreca-
ri Christum Q. M. non cessant. In hisce
tamea

tamen sociis nondum tunc erat Ro-
maricus. Moguntinus vero Episcop^o
à quo perbenigne acceptos illos nar-
rat in S. Columbani vita Ionas; fuisse
videtur *Ludegastus*. de quo lib. 2. Mo-
gūt. c. 19. aut certe ipsi, p^rimus aliquis.

In C A P. VIII. & IX.

S. Amatus apud Suriū loco citato,
vocatur *Presbyter & Abbas monasterij*
Romarici. De *Maçteslede* narrantur ea-
dem apud eundem capi. 9. De S. Ar-
nolphi Metensis tum Episcopi secef-
su est in citata eius vita sic: *Vir egregius*
Romaricus à partibus *Vogasi* egressus ad B.
Arnulphum venit: & v^rroque in id con-
sentiente, in vasta eremo illi locum prepa-
rauit. Tom. 4. Sur. p. 727. vbi additur
quemadmodum graui exorto Metis
incendio, equos ad fugam sancto illi
obtulerit *Romaricus*: ille vero recu-
savit, sanctæque signo crucis ignem
totum restinxit. Post sanctam verò
eius mortem, subditur ibidem: *Vir*
egregius Romaricus eius sanctissimum cor-
pus, quo potuit honore in castello, sepultu-
ra mandauit.

LE

IN CAP. X.

Agrestius à quibusdā Agrestinus scribitur vt ab Auentino lib. 3. vbi hæc: Agrestinus discipulus superioris Eustachij Boios adit, sanctas literas in Boiaria docuit. Conuentus sacerdotum coacti sunt aduersus Columbari & Galli nouas ceremonias, quibus populum CHRISTI sanguine redemptum, liberatumque in seruitutem redigere contra maiorum instituta conarentur. Ita scilicet, loquebatur Agrestinus hic, de quo sacerdotalium illorum cōuētuum iudicium quodnam fuerit, exprimere debuit scriptor ille merito, prout fecit Dominus Marcus Velferus li. 4. Boic. rerum p. 220. dū leuo successu & sine fructu apud Boios versatum ait, seq; cum illis coniunxisse, qui ab Ecclesia Romana dudum aperte desierant. De Burgundofora dixi iam alias in S. Kilianum notatione 20. sed hic obseruandum, imitatā ipsam, si non superasse præclarum B. Paule contra hæreticos accedentes exemplum, de quo in illius Epitaphio S. Hieronymus

mus

mus. Eandem putat Rdis. Tomo 8.
cum *Fara*, de qua lib. 3. hist. V. Beda, &
Trith. l. 3. de V. il. Ord. Ben. c. 65. 68.

IN CAP. XI.

De hoc lapsu neq; in B. Romarici
manuscripto, neque in B. Amati vita
quidquam, cum tamen, vt recte ob-
seruat Tomo VIII. Reuerendissimus
Baronius in anno 617. *ad maiorem Dei
gloriam, maioremque ipsius Ecclesie uti-
litatem istiusmodi exempla pertineant:
quod raro contingat, redeuntem ab heresi
sive schismate dignè poenitere. Vide S.
Augustinum conc. 1 in psal. 101. & ho-
mil. 21. D: Chrysoft. homil. 77. vbi cō-
tra eos, qui Dauidis lapsum abscon-
debant; Hi, ait, eius virtutem obumbrāt,
& non minimis eum priuant coronis, quē-
admodum qui eius contra Goliath bellum
reticent. Epistola Leonis ad Flavianum
summo apud omnes in precio sem-
per fuit, ita vt eam legerent, exscribe-
rent, fecū ferrent plurimi: & ea in Ful-
dæ vidi in S. Bonifacij Codice, de quo
dixi lib. 3. Mogunt. p. 556. & seq. Ana-
the-*

themate damnandum ait Gelafius
 Pontifex c. *Sancta Romana* dist. 15. qui
 vel vnū illius iota disputaret, seu in du-
 bium reuocaret. *intra Ecclesia septa*
Sitne Christianis vtile in templis, seu
sanctorum basilicis sepeliri, tractat S.
Augustinus lib. de cura pro mortuis
dicitque cap. 5. esse id vtile, quia vi-
uorum sic precibus magis iuuantur,
dum vel Sancti pro ipsis orantur, vel
ad maiore affectu pro ipsis orandum
Deum excitat loci sanctitas Tandēq;
c. 18. concludit : Non existimemus ad
mortuos, pro quibus curam gerimus, per-
uenire, nisi quod pro eis siue Altaris, siue
Orationum, siue eleemosynarum sacrifi-
cis solenniter supplicamus. Quibusdam
tamen alia extra sacras ædes magis
placuit sepultura, vel modestię ac de-
missionis, vel causarum aliarum er-
go. Et sic S. Amatus hoc loco, & Grego-
rius Turonensis qui, vt lib. 4. de viris
illustrib. Ord. Sanct. Bened. loquitur
Trichemius, tali loco sepeliri voluit, vbi
semper omnium pedibus conculcetur.
 Quid Constantinus Magnus? *Eum,*

it S. Chrysoftomus homil. 26. in 2. ad
 Corinth. magno se honore affecturum
 existimauit filius. si in vestibulis collocaret
 Piscatoris, id est templi Apostolorum
 quod Constantinopoli. Et rursus.
 Piscatores seu Apostoli, veluti ipsius loci
 Domini intus habitant: Reges vero tan-
 quam vicini & accola preclare secum a-
 gi putant, si ianua ipsis assignetur vesti-
 bularis.

lib. Coll. s. h. p. ad
 IN C A P. XII.

Admodū grandis] Centum facile an-
 nos ei tribuere videtur M S. liber. Et si
 enim eius interdum suspecti sunt nu-
 meri, diserte tamen illum in Sigebert-
 ti, eiusque filiorum, deinde Clotarij
 & Dagoberti aula fuisse, Romæ à Pō-
 tifice Ioanne IV. per benignè acceptū
 esse, ad Vitaliani postea Pontificis tē-
 pora peruenisse lib. 3. ca. 6. memorat:
 & cap. 7. mortuum, cum regnarent
 Dagoberti filij, Sigebertus apud Au-
 strasios, Clodoueus apud Francos. Nul-
 lus tamen aut ortus aut obitus ab vl-
 lo asfertur annus certus. Claruit (in-
 quit

quit lib. 3. de viris illustrib. Ord Ben.
Trithemius) anno Domini 660. sed, vt
ex dictis patet, multo etiam ante. Mi-
grauit, inquit lib. 3. VVion, anno D.
plus minus 670. Sane minus, vt ex Vi-
taliani antea nominati annis patet.
Satis est, eum ante annos 925. primò
quidem in terrenorum; postea vero
in celestis Regis aula floruisse.

precor] Merito eum ei post incensæ
hostiliter ann. 1557. d. 23. Sept. patriæ
cineres, τὰ θεωλήπια debeam.

Plura porro de eodem sancto Vin-
centius in speculo lib. 23. ca. 72. & 73.
Petrus in Catal. lib. 1. c. 44. Trithemi-
us libr. 3. de V. ill. Ord. Bened. c. 90.
Martyrologiū Romanum die 8. De-
cembris, R. diss. Card. BARONIVS
ibid. & tomo 8. Annalium. Dominus
de Rosieres Tomo 2. & 5. stemmatū
Loth. p. 92. & 288. Arnoldus VVion
lib. 3. ligni Vitæ p. 389. & 554. Lazius
lib. 1. Genealogiæ Austriacæ p. 109. &
122. vbi famigeratissimum nominat,
Cosmographia Mūsteri. li. 3. p. 438. alij.

G. P. & F. & S. S. AMEN.

Collegii Socii Jesu paderbor
1699